

دستور العمل برنامه تحقیقاتی جهت دار پژوهش و فناوری اعضای هیأت علمی

(مصوب مورخ ۹۷/۷/۲۵ هیأت رئیسه محترم دانشگاه)

۱- مقدمه

در راستای سیاست‌های ابلاغی مقام معظم رهبری در حوزه علم و فناوری و اهداف و چشم‌اندازهای نقشه جامع علمی کشور مبنی بر جهت‌دهی به فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی و دانشگاه‌ها در راستای نیازهای اولویت‌دار کشور، تولید علم نافع و باکیفیت منطبق بر ارزشهای والای انسانی و همچنین یافتن مرجعیت علمی و به منظور هم‌افزایی در استفاده از امکانات موجود و توانمندیهای علمی اعضای هیأت علمی دانشگاه و همچنین هدفمند کردن پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی، خرید تجهیزات، ارتباط با صنایع، شناسایی توانمندیهای بالقوه و بالفعل دانشگاه و یافتن نقاط ضعف احتمالی در تمامی حوزه‌های پژوهشی، دستورالعمل ارائه برنامه تحقیقاتی جهت‌دار پژوهش و فناوری اعضای هیأت علمی به شرح ذیل تدوین می‌گردد.

۲- تعاریف:

تعریف برنامه پژوهشی: یک مسیر تحقیقاتی جامع ۵ ساله است که بر اساس آن عضو هیأت علمی با برنامه ریزی‌های لازم، پروژه‌های تحقیقاتی و پایان‌نامه‌های تحصیلات تکمیلی آتی خود را تدوین و برای رسیدن به اهداف این برنامه تلاش می‌نماید. لذا برنامه پژوهشی متشکل از چندین زیر پروژه تحقیقاتی و فن آوری می‌باشد.

۳- اهداف و مزایا

- ۱-۳- جهت‌دهی فعالیت‌های پژوهشی اعضای هیأت علمی به سوی نیازمندیهای اولویت‌دار دانشگاه، استان و کشور.
- ۲-۳- یافتن نقاط قوت و ضعف پژوهشی بخش‌ها در راستای دستیابی به اهداف پژوهشی دانشگاه.
- ۳-۳- پرهیز از انجام کارهای پژوهشی متفرقه.
- ۴-۳- ارتقا جایگاه پژوهشی دانشگاه از طریق هم‌افزایی علمی و انجام پروژه‌های تحقیقاتی گروهی و استفاده مشترک از امکانات موجود.
- ۵-۳- منطقی نمودن خرید تجهیزات پژوهشی.
- ۶-۳- استخراج بانک اطلاعات توانمندیهای پژوهشی دانشگاه.
- ۷-۳- کمک به شبکه‌سازی علمی به ویژه در سطح بین‌المللی.
- ۸-۳- منطقی نمودن نحوه تخصیص گرنت‌ها و فرصت مطالعاتی کوتاه مدت و بلند مدت، شرکت در کنفرانس‌ها و یا سایر تسهیلات در راستای مأموریت‌های دانشگاه.
- ۹-۳- کمک به منطقی نمودن اعلام نیاز استخدام اعضای هیأت علمی.

۴- روش اجرا

۴-۱- ارائه برنامه تحقیقاتی اعضای هیأت علمی

- ۴-۱-۱- ابتدا اولویت‌های تحقیقاتی دانشگاه (براساس اولویت‌های نقشه جامع علمی کشور، نیازمندی‌های منطقه و استان) توسط شورای پژوهشی دانشگاه تدوین می‌گردد.
- ۴-۱-۲- دانشگاه طی یک فراخوان عمومی و یک بازه زمانی یک ماهه از تمامی اعضای هیأت علمی تقاضا می‌نماید برنامه پژوهشی ۵ ساله خود را در قالب یک فرم (فرم شماره یک) که توسط حوزه معاونت پژوهشی طراحی می‌گردد، به دفتر بخش‌های آموزشی مربوطه ارائه نمایند.

۴-۱-۳- در برنامه ارائه شده می‌بایستی موارد زیر لحاظ گردد:

- تناسب برنامه با اولویت‌های پژوهشی دانشگاه.
- جنبه‌های کاربردی و بنیادی برنامه.
- داشته‌های علمی و تجهیزاتی موجود و نیازمندی‌های بودجه‌ای و تجهیزاتی برای تحقق برنامه.
- تعداد دانشجویان تحصیلات تکمیلی مورد نیاز برای اجرای برنامه.
- خروجی برنامه پس از پایان.
- افراد و مراکزی در داخل و خارج از کشور که می‌توان با آنها تعامل و همکاری برقرار نمود.

۴-۱-۴- بخش‌های آموزشی پس از جمع‌آوری کلیه برنامه‌ها به مدت ۱۵ روز فرصت دارند تا برنامه‌ها را ارزیابی و نتیجه را به معاون پژوهشی دانشکده ارجاع دهند. ارزیابی برنامه‌ها بر اساس فرم شماره ۲ که پیوست می‌باشد صورت می‌گیرد. در تهیه فرم ارزیابی مواردی از قبیل میزان ارتباط تخصص و تجربه عضو هیأت علمی با برنامه ارائه شده، میزان انطباق آن با اولویت‌های پژوهشی کشور، استان، دانشگاه، همکاران موجود در بخش با برنامه مشابه و پیشنهادات برای بهبود برنامه لحاظ می‌گردد. در صورتی که برنامه نیاز به بازنگری توسط هیأت علمی داشته باشد، برنامه به عضو هیأت علمی جهت اصلاح برگشت داده می‌شود.

۴-۱-۵- مرجع اصلی در بررسی برنامه اعضای هیأت علمی شورای عمومی بخش می‌باشد. اما شورا می‌تواند کارگروهی را برای انجام این کار تشکیل دهد.

تبصره ۱: برای بخش‌هایی که برنامه اعضای هیأت علمی خود را در موعد مقرر بررسی و به معاون پژوهشی دانشکده‌ها ارجاع دهند، مبلغی به عنوان گرنت تشویقی تعلق می‌گیرد.

۴-۱-۶- برنامه‌های پژوهشی ارائه شده اعضای هیأت علمی به دانشکده در شورای پژوهشی دانشکده بررسی و تأیید نهایی می‌شود و سپس برای اطلاع یک نسخه از برنامه‌ها به معاون پژوهشی دانشگاه ارسال می‌گردد. خلاصه برنامه‌های اعضا در فایل اکسل مربوطه توسط کارشناس پژوهشی دانشکده وارد شده و به دفتر امور پژوهشی دانشگاه ارسال می‌گردد.

تبصره ۲: عضو هیأت علمی ۲ سال پس از تصویب برنامه، می‌تواند برنامه پژوهش و فن آوری خود را بازنگری نموده و طبق ماده ۴ به تصویب شورای بخش و شورای پژوهشی دانشکده برساند.

تبصره ۳: اعضای هیأت علمی بایستی حداکثر یک سال قبل از پایان برنامه پژوهش و فن آوری اولیه ۵ ساله، برنامه بازنگری شده یا برنامه جدید خود را ارائه نمایند و طبق ماده ۴ به تصویب برسانند.

۴-۲- ارایه برنامه تحقیقاتی بخش‌ها.

۴-۲-۱- بخش‌ها پس از بررسی برنامه‌های اعضای هیأت علمی، اولویت‌ها و برنامه‌های بلندمدت پژوهشی بخش با تأکید بر کاربردی بودن، ارتباطات بین‌المللی و پروژه‌های مشترک بین اعضای هیأت علمی و بین بخشی را تهیه می‌نمایند و به معاون پژوهشی دانشکده ارسال می‌کنند (بر اساس فرم شماره ۳).

تبصره ۴: بخش‌ها می‌توانند بیش از یک برنامه پژوهشی داشته باشند.

۴-۲-۲- برنامه‌های، بخش‌ها می‌بایستی جامع بوده به طوری که برنامه‌های پژوهشی ارائه شده توسط اعضا هیأت علمی آن بخش را شامل شود.

۴-۲-۳- در ارائه برنامه پژوهش بخش‌ها موارد زیر لحاظ می‌گردد:

- دارای رویکرد بین رشته ای باشد.
- در راستای اولویت‌های پژوهشی دانشگاه بوده و ناظر بر یکی از نیازهای جامعه باشد.
- برای اجرای برنامه تخصص‌های موجود مشخص شوند و نیاز به تخصص‌های جدید پیش بینی شود.

- پیش بینی فعالیت های پژوهشی جنبی همانند برگزاری کنفرانس های ملی و بین المللی، نشست های تخصصی و ... صورت پذیرد.
- مراکز دانشگاهی، تحقیقاتی و صنعتی موجود در کشور و خارج از کشور که در اجرای برنامه می توان با آنها تعامل برقرار نمود و مشخص شوند.
- این برنامه بخش کدام یک از برنامه های پژوهشی مصوب اعضا هیأت علمی آن بخش را شامل می شود.

۴-۲-۴- برنامه های پژوهشی بخش ها پس از بررسی و تصویب در شورای عمومی بخش ها به شورای پژوهشی دانشکده ارجاع داده می شود.

۴-۲-۵- شورای پژوهشی دانشکده ها، برنامه های پژوهشی بخش ها را بررسی و ارزیابی نموده و نتیجه را به معاون پژوهشی دانشگاه ارسال می نماید.

تبصره ۵: بخش ها محدودیتی از نظر زمان ارائه برنامه ندارند.

۵- تدوین نقشه راه پژوهشی و فناوری دانشگاه

۵-۱- پس از جمع آوری برنامه های پژوهشی اعضا هیأت علمی و بخش ها در معاون پژوهشی دانشگاه، کارگروه تدوین نقشه راه پژوهش و فن آوری دانشگاه تشکیل می گردد.

۵-۲- کارگروه تدوین نقشه راه که اعضای آن توسط معاون پژوهشی دانشگاه انتخاب می شوند مسئولیت دارند تا با مطالعه برنامه های پژوهشی اعضا هیأت علمی و بخش ها، راه حل ها و شیوه های دستیابی به اهداف پژوهشی دانشگاه را تدوین نمایند. در تدوین نقشه راه، ورودی توانمندیهای اعضا هیأت علمی و بخش ها بر اساس برنامه ارایه شده و خروجی آن محقق شدن اولویت های پژوهش و فناوری دانشگاه می باشد.

۵-۳- اولین مرحله برای تدوین نقشه راه، تهیه یک نرم افزار بانک اطلاعاتی توانمندیهای پژوهشی اعضا هیأت علمی که در آن امکان جستجو بر اساس نام عضو هیأت علمی، نام بخش، کلید واژه های تخصصی و ... در نظر گرفته شود.

۶- مقررات

۶-۱- با توجه به لزوم پویایی در فعالیت های علمی - پژوهشی اعضا هیأت علمی و داشتن آزادی عمل، اعضای هیأت علمی محدودیتی در انجام پروژه های خارج از برنامه ندارند. اما برای تشویق اعضا هیأت علمی به انجام فعالیت در برنامه تحقیقاتی ارائه شده، برای فعالیت هایی که در چارچوب این برنامه انجام شوند، امتیازات و مشوق های ویژه ای به شرح ذیل در نظر گرفته می شود.

۶-۲- براساس دستورالعمل اجرایی آیین نامه ارتقاء مرتبه اعضا هیأت علمی دانشگاهها، امتیاز خروجی های حاصل از برنامه های پژوهشی مصوب اعضا هیأت علمی بیشتر از معمول لحاظ می گردد.

۶-۳- معاون پژوهشی دانشگاه برای کمک به اجرای برنامه های پژوهشی اعضا هیأت علمی، ردیف اعتباری مشخصی در قالب اعتبار پژوهشی حمایت از برنامه های تحقیقاتی جهت دار پژوهش و فناوری در نظر می گیرد.

۶-۴- سایر آیین نامه ها و دستورالعمل های بعدی دانشگاه در حوزه پژوهشی در راستای این دستورالعمل تدوین و مصوب می شوند.

۶-۵- مرجع تصمیم گیری در خصوص منطبق بودن خروجی فعالیت های پژوهشی با برنامه تحقیقاتی مصوب در خصوص استفاده از تسهیلات معاون پژوهشی همانند گرنت، پایه و ... شورای عمومی بخش ها و شورای پژوهشی دانشکده ها می باشد. موارد مورد اختلاف به شورای پژوهشی دانشگاه یا کمیته های پژوهشی ارجاع می گردد.

۶-۶- این دستورالعمل ۲ سال پس از تصویب نهایی مورد بازنگری قرار خواهد گرفت.

تبصره ۶: در خصوص استفاده از امتیازات برای ارتقاء، مرجع تصمیم گیری، کمیته های منتخب، تخصصی و هیأت ممیزه می باشند.

فلوچارت نحوه ارائه برنامه تحقیقاتی جهت دار پژوهش و فناوری اعضای هیأت علمی و بخش‌های آموزشی

دانشگاه شیراز

